

L. 21328 L.e
65 A.
✠
RAHONAMENT,

QUE FAN QUATRE LLAURADORS DE LA Horta de Valencia al Retor de la sua Població, sobre haver vist la Funció, y Processò del CORPUS de dita Ciutat, en lo any passat 1758. En lo que hu de ells li llig lo Misteri del Rey Herodes, ò de la Degolla, vulgarment dit.

Compost per lo Escolà de la mateixa Població en est any 1759.

INTERLOCUTORS.

El Retor. Cento. Quelo. Toni. Tomen.

Los 4. **B**ona nit, Senyor Retor.
Retor. Den los quart, Jovens gallarts, com ho passen de salut?
Benen vostès molt cansats?
Com los ha anat en Valencia?
Han vist bè la funció gran, que en ella, com Ciutat fel, es celebra tots los anys?
Han vist la Processò, y bolta, les Roques, y los Jagants, los Nanos, y los Misteris, que en cor molt humil, y plà, los Valencians huy confagren baix de una oblea embosat al Senyor de Cel, y Terra?
Cento. Senyor Retor, embobats, y atonits venim de veure tanta cosa! Què agradats hem quedat de tan gran festa, tal funció, y celebritat?
Què Custodia? Què riquea?
Què hermosura, y Magestat?
Què gust veuré aquell Pastor en les Ovelles dabant?

Quelo. Quin Pastor es eixe, heu? perque yo non he vist cap?
Cento. Quin Pastor havia de ser, sino sols lo Majoral?
Quelo. Lo que darrere de tots anaba, com à son Cap, y en la mà porta un bastò de Plata tot, y dorat?
Cento. El mateix. Eixe es lo digne Archebisbe Valencià, que servint al seu Senyor, và en lo baculo en la mà per guarda de son Ganado.
Quelo. Home, calla. Hay cosa tal?
So Retor, si à ell lescolta, no acabarà ni en un any.
Yo li dirè en breus rahons lo que havem vist per allà.
Cento. No faràs poc, si ò dius bè.
Tomen. Amic, à molt tas possat, puix no es facil referir les coses de eixa Ciutat, y especial en este dia.
Toni. Senyor Retor, allà và:

A

di-

1772 R^o 12159

digàm algo de la festa,
ya que à daixò havem entrat.

Retor. Fills, yo estime la atenció,
y aprecie la voluntat;
pero com quant yo estudiaba
alli residí alguns anys,
la tinc tan present yo sempre,
com si la estiguès mirant:
ojàla poguera yo
en aquesta Parroquial
fer al Senyor eixe obsequi;
pero Deu sols se complau,
mes que de riques ofrendes,
de tans sols la voluntat.

Tomeu. Puix so Retor, tingam conte,
que ara li bull preguntar,
si en tans anys de Vade, y Ergo
com en Valencia gastà,
y en tants anys de Licenciado,
ha tengut curiositat
pera fer lo que yo en hu,
que tan solament he anat
à veure la gran funció
del *Corpus*, que es Sant de Sants?

Retor. Dignes, fill; y què es per cert
lo que em vols tù preguntar?

Tomeu. Ha vist en jamay les Dances?

Retor. Puix no? per cert tots los anys.

Tomeu. Y les Roques, y els Misteris?

Retor. Tambè els he vist cascun any.

Tomeu. Y vostè els tindrà escrits
com yo ne pillat hu est any?

Retor. Home, això com es possible,
si apenes un escrit yà?

Tom. Còm? còm? Fent lo que yo he fet,
anant darrere, y dabant
daquella esquadra famosa

de tots los Representants,
atenent bè lo que dihuen,
aquells, que al gics fugir fan,
al rum rum del Rey Redoles,
que fà por hasta el mes grans.
Perque à mi em và succeir,
posantme les mans al cap,
pensarme que ya era mort;
puix me viu à un Diablàs,
que un gavinet per lo coll
me passà; y ensanguinat:--

Retor. Això ferà la Degolla,
que sol dir la gent vulgar?

Tomeu. Això mateix, so Retor.
Aì el tè mal apuntat;
divertixcas en llegirlo,
y corrixcalo; que acàs
tindrà quaranta mil erros,
perque com lam replegat
entre els quatre, que aysi veu,
no faltaran desbarats.

Retor. Home, lliglo, puix, com pugues
que yo acabat de reçar,
no estic ya pera llegir,
perque tinc lo cap cansat;
y cert, que me alegrarè
veure eixa curiositat;

perque yo be el haure vist,
y oit tot de cap à cap
moltes vegades; mes nunca
poguè entendrel, per lo clar.

Tomeu. Puix diu aixi, so Retor:
oixcam bè, no sia càs,
que (com yo no lligc molt bè,
ni en lo escriure estic cursat,
y per fi so Llaurador)
diga algun gran desbarat.

MISTERI DEL REY HERODES,

VULGO DE LA DEGOLLA.

P E R S O N E S .

<i>El Rey Melchor.</i>	⊕	<i>El Rey Herodes.</i>	⊕	<i>Quatre Dides.</i>	⊕	<i>Tres Segadors.</i>
<i>El Rey Gaspar.</i>	⊕	<i>Un Cavaller.</i>	⊕	<i>Espigoladora.</i>	⊕	<i>Tres Sarjants.</i>
<i>El Rey Balthasar.</i>	⊕	<i>Maria. S. Joseph.</i>	⊕	<i>Dos Sabis.</i>	⊕	<i>Trompeta.</i>
<i>El Autor.</i>	⊕	<i>Lo Angel.</i>	⊕	<i>Tres Pages.</i>	⊕	<i>Alguacil.</i>

L O A .

Autor. **A** Uditors Sabis, prudents,
de molta magnificencia,
après de darnos llicencia,
preguels que estiguen atents;
perque así els porte al present
un Acte nou traduit,
Misteri vulgarment dit
dels tres Reys del Orient:
feunos, Senyors, la contenta
de callar, perque al Autor
ferseliha molt gran favor
mentres que asò es representa.
Así veuràn adorar
à Deu tres Reys Excelents,
Melchor, Gaspar, Balthasar,
y oferir molts rics presents.
Tambè veuràn la furor
de Herodes, y son Edicte.
Joseph fugirà à Egypte,
y sa Esposa ab lo Salvador;
y puix ma mensageria
de tots ya notoria es,
nostron Deu à ses Merces
done goix, pau, y alegria.

A U T O .

Melchor. Regidor Sabi, y expert
de ma Provincia, y Reynat,

puix que ab policia, y consert
lo regiu; vos he cridat,
perque vull fer un camí,
y seguir aquell Estel,
lo qual havem vist así
rutilant dalt en lo Cel;
y entenc, segons declaràm,
fer per nostra Astrologia
complida la Profecia
del Gran Profeta Balàm;
perque ell diu, que al nou Estel
que en les parts de Orient veu riem,
al Salvador trovariem
del Mon, nat en Israèl:
y per sò yo os vull deixar
encomanda els Reynes meus,
perque en Terres de Jueus
aquell gran Rey vull cercar;
y puix sou Governador,
encomaneus ma Frontera,
y aixi com de vos se espera,
la governeu ab primor.

Autor. Descanse sa Magestat,
y de asò non reba pena,
que sens frau, com hu ordena,
li ferè molt fel criat.

Melchor. Page?

Page. Senyor?

A 2

Melchor.

Melchor. Has fet aparellar
aqueix present que et diguè?

Page. Si senyor, ya el tinc así.

Melchor. Dons no ya mes que esperar,
entrau vos, Governador,
y mon Reyne os encomane.

Autor. Senyor, que fare quant mane,
y el guie el Etern Factor.

Melchor. Ara sus fasàm la via
à la bolta de Israèl.

Page. Par, Senyor, que aquell Estel
và dabant portant la guia?

Melchor. Incomprehensible Jui,
gracies os fas, Senyor meu,
per estes merces quem feu
de guiarme en est camí.

Page. Senyor, no veu quants Gamells,
y que de gent que vè ensà?

Melchor. Detingamnos en est plà,
pera que juntem embells.

Gaspar. Deu guarde la companyia.

Melchor. Senyors, be sien arribats,
y ahon vàn encaminats?

Balthasar. A Judèa fem la via,
perque cercam ahon es nat
lo que ha de salvar lo Mon,
lo major que nunca fon,
com Balàm và profetar;
perque en les parts del Orient
havem vist lo feu Estel,
resplandent dalt en lo Cel,
anant bolta de Ponent.

Melchor. Lo mateix vinc à cercar,
portant la mateixa via.

Gaspar. Ab tan bona companyia
tot los tres podrèm anar.

Melch. Y puix tots son gent molt sabia
me diguen qui son si els par?

Gaspar. Yo el Rey de Sabà Gaspar.

Balthas. Yo Balthasar Rey de Arabia.

Melchor. Ab gent de tan gran valor
ben acompanyat irè.

Gaspar. Y el nom de vosa Mercè?

Melchor. Yo Rey de Tarsis Melchor.

Gaspar. Nosaltres som qui rebèm
la mercè, en tal companyia.

Balthasar. Puix los tres fasàm la via,
y à Judèa caminem.

Melchor. Y diguenme, de son Reynat
los dos venen junts así?

Gaspar. No, Senyor, que en lo camí
los dos nos havem juntat.

Balthasar. Fasàm tots gracies à Deu,
com à persones discretes,
per aquestes mercès fetes,
sia exaltat lo nom seu.

Gaspar. Aquesta es, à mon parer;
Jerusalèm la Ciutat.

Balthasar. Ya el Estel nos ha deixat,
Misteri gran deu ser este.

Melchor. Page?

Page. Senyor?

Melchor. Cercau possada,
ahon nos pugam albergar;
y anem tantots à cercar
est Rey de gran nomenada.

Gaspar. Y après de haver apeat,
parlarèm als Regidors,
perque ells nos diràn, Senyors;
aquest gran Rey ahon es nat.

Page 1. Senyor, en esta Hosteria
nos podrèm bè albergar.

Melc. Entrem dons, Senyors, si els par.

Balthasar. Com mane sa Senyoria.

Herodes. Gran quietut pau, y repòs
es la que ya en tot lo Mon,
major que finca huy fon:
un temps tenim molt dijòs.
No ya rebeliò en les gents,
pau ya ab tota persona,
y à la Cesarea Corona
estàn tots molt obedients.
Mes, Sabis, digaume, què erà
lo de estos dies passats?

No

No sè quines novetats
 conten de varia manera.
 Dihuen, que allà en les Montanyes
 veren volar uns Pastors
 un Angel, que ab grans lohors
 cantaba coses estranyes:
 y aquella nit, com los dies,
 donà gran admiraciò;
 digau, què sentiù de asò?
 Es nat lo vostre Mesies?

Sabi 1. Herodes, gran Rey potent,
 per nofaltres be, y entès,
 que lo Mesies promès
 ha de venir prestament;
 perque en nostres profecies,
 segons interpretaciò,
 sens dona molt gran rahò
 que facosten ya los dies.

Sabi 2. Diemli, Senyor, desde ara,
 que mirant nostra Escritura,
 no es troba en ella lectura,
 ni rahò perfecta, y clara,
 y així tenim per molt cert,
 que el venir no tardarà,
 pero el còm, ni quànt ferà
 sapia, Senyor, que es incert.

Alguacil. Gran Senyor, Rey excelent,
 sapia vostra gran Alteza,
 com tres Reys, ab gran riquesa,
 son venguts de allà de Orient.
 Venen ab Gent, Dromedaris,
 ab gran fausto, y potestat,
 y la Terra han espantat;
 yo no sè si son contraris.
 Lo hu es de Tarsis Rey,
 este es persona molt Sàbia,
 ab lo de Sabà, y Arabia,
 tots tres son de estranya Lley;
 así han embiat tres Pages,
 pera à sa Alteza parlar.

Herodes. Ara sus, deixals entrar,
 vejàm què son los menfages.

Alguacil. Page? Page?

Page. Senyor.

Alguacil. Entrau ab presteza,
 que ya llicencia seus dona.

Page 1. Deu li aumente sa Corona,
 y guarde à sa gran Alteza.
 Ab deguda reverencia
 el Rey de Tarsis me embia,
 perque parlarli voldria,
 si mana darli llicencia.

Page 2. El Rey de Sabà à mi
 me embia así à suplicar,
 llicencia li mane dar,
 pera que li parles así.

Page 3. A mi el gran Rey de Arabia
 salut li embia, Senyor,
 perque li done favor
 de parlar en gent tan Sàbia.
 Venen ab grans esperanças
 los tres Reys Sabis, y entesos,
 pera entendre los successos
 de totes ses confianças.

Herodes. Alguacil?

Alguacil. Senyor.

Herodes. Deixals entrar:

y Pages, direu als Reys,
 que à ells, y à totes ses Greys
 em folgarè de escoltar.

Dons aquestos Reys, què volen,
 que venen de tan llunts Terres?
 si cerquen coses de Guerres,
 com alguns altres Reys solen?

Melchor. Deu guarde sa gran Alteza,
 y li aumente sos Estats.

Herodes. Sien molt ben arribats
 los Reys de tanta Nobleza.
 Y en aquestos Reynes meus,
 què ventura els ha portat?

Gaspar. Senyor, cercam ahon es nat
 lo que es gran Rey dels Jueus;
 perque als tres sens ha mostrat
 una Estela en lo Orient,

y cascù en son present
venim, Senyor, à adorar,
perque fins así ham portat
aquella Estela per guìa,
així de nit com de dia,
y en fer así ens ha deixat.

Balthasar. Y així creem cert asò,
que así deu fer nat lo Infant,
que los tres anam cercant,
ò que así ens daràn rahò.

Herodes. Molt atonit, y espantat
estic yo de aquesta nova,
que major Rey sia nat
que yo, vejam qui ò proba?
No puc deixar de pensar
aquest fet ab gran requesta:
què se atja de blasonar
tal nova com es aquesta!
Sabís, puix sabeu les Lleys,
el deslindar asò os toca,
perque yo cuscmen la boca,
quant ignore de aquest Rey,
perque asò à mi molt me aterra,
y à la Cefarea Corona:
sols aquesta, à ma persona
à fet Rey de aquesta terra.

Sabi 1. Sus miren les nostres Lleys,
cerquen be les profecies,
perque al nostre vèr Mesies
van cercant aquestos Reys.
Així el Profeta Isaies
diu que una Verge el parirà,
el qual Manuel se dirà,
y aquest es lo vèr Mesies.

Sabi 2. Jacob diu en profecia,
que el Cetro no es llevarà
de la Casa de Judà,
finsa que vinga el Mesies.

Sabi 1. Dons així diu Danièl
paraules molt mes que humanes,
que dins setanta Semanes
vindrà lo bè de Israèl;

de estes semanas sabràn,
que es pren lo dia per any,
y de asò no en reba engany,
que el temps acostantse và.

Sabi 2. Així ha David senyalat,
que tres Reys de Orient vindràn,
y presents li portaràn
en fer lo Mesies nat.

Sabi 1. Isaies diu, y acaba,
que ab Dromedaris, Gamells,
portant Or, y Ensens embells,
vindràn de Media, Efa, y Sabà,
y asò entenc, que ha de fer
quant ferà nat lo Senyor,
que ab presents, danli lohor,
vindràn ab suprem plaer.

Sabi 2. Ya ò he trobat, així està:
el gran Miquèas ha escrit:
*Et tu Bethlem terra Judà
nequaquam minima es:::*
De tu eixirà aquell tan fel
de tots, en tot lo millor
lo qual ferà lo Senyor,
que regirà Israèl.

Sabi 1. En Belèm lo trobaràn,
que així ò diu la profecia.

Herod. Dons, grans Reys, fassen sa via
y en Belèm lo cercaràn,
y si allí el pensen trobar,
sen tornaràn per así,
y dar-me han avis à mi,
que el bull anar à adorar.

Melchor. Besàm les mans à sa Alteza

Herodes. Senyors, vagen en bon hora,
y entrem, que ha molt que estic fora
que es càs de gran estranyeca.

Gaspar. Este es camí de Belèm.

Balthasar. Ya ens es eixit lo Estel

Melchor. Gracies os fem, Rey del Cel

que ens dona guja en que anem

Gaspar. Ara, sus, ya ham arribat.

Este es Belèm, veulo així.

Balthasar.

Balthasar. No veu lo senyal alli?
la Estela sens ha parat.

Melchor. Page? Page?

Page. Senyor.

Melchor. Mirau en aqueix Portal,
ò en eixa pobre establía
deu fer nat lo ver Mesia,
Rey dels Reys, Deu Eternal.

Page 1. Ha de Casa? Ya algú?

Joseph. Qui es? Què manen, Senyors?

Gaspar. No veu, que grans resplandors?

Balthasar. Este es sens ducte ningú.

Maria. Amics meus, este es lo Infant,
que està así tan resplendent,
Rey Inmens, Deu Prepotent,
que està Israèl esperant.
Aquest es lo Rey de Reys,
aquest de Senyors Senyor,
aquest del Mon Salvador,
que ens darà les Noves Lleys.
Aquest es lo ver Mesies,
aquest es lo Fill de Deu,
y sent Deu, també es fill meu,
en quant Home en aquest dia.

Gaspar. O gran Rey, que tot ò pot!
adoreus, Senyor Inmens,
y oferixvos est Encens,
com à Suprem Sacerdot.

Melchor. Adoreus, Omnipotent,
Suprem Rey, Deu Celestial;
y puix fou Home ~~in~~mortal,
Myrra os done per present.

Balthasar. Adoreus, Suprem Senyor,
puix veniu à darnos Lley,
y com à Soberà Rey
Or vos done ab molt amor.

Maria. Alçauvos, grans Reys potents,
y aquest Senyor Soberà
os tinga de la sua mà,
y os galardone els presents.
Preniu vos, Espos amat,
de aquest Reys estos presents,

y entre nos, y pobres gents
repartiulos de bon grat.

Joseph. Esposa mia, així ò farè,
segons vostre manament,
que entre nos, y pobra gent
estos presents partirè.

Melchor. Pues sou Raquel desta terra,
Senyora, daunos llicencia.

Maria. Torneus la Eterna Potencia
salvos, fans à vostra terra.

Angel. O Reys! lo Angel de Deu
escoltau, que diu així:
Girau per altre camí,
y à Herodes no torneu.

Melchor. Lo Angel, Senyor, ya ham oit,
sus per altre camí anem,
y à Herodes no tornem,
fasàm tantots lo camí.

Angel. Joseph de Deu molt amat,
pren à ta Esposa, y son Fill,
per guardarlos de perill,
que Herodes està indignat,
y à Egypte os ne anireu
perque així el Senyor ò mana.

Joseph. Que ò farè de bona gana,
Angel, lo manament seu.
Esposa, y Senyora mia,
vullvos dir aquest Edicte,
que Deu nos mana que à Egypte
caminem en aquest dia,
perque Herodes, ab furor,
à vostre Fill vol matar.

Maria. Molt pronte estic al manar
de mon Deu, y Criador;
entremnosne à aparellar
lo precís pera el camí.

Joseph. Entrem, Senyora, si os par,
y anirèm tantots de así.

Segador 1. O què bella sahò ya,
pera la terra llaurar!
2. Sus comensèm à sembrar.
Hau vist què bell temps que fà?

3. Cert, may he vist tan bell dia,
ni lo Sol tan rutilant.

1. Par que els pardals en son cant
huy mostren mes alegria?

2. Gran resplendor veig alli
per damunt de aquella costa.

3. Quant mes và, mes sens acosta,
gent es que vè de camí.

Joseph. Dolça Esposa mia amada,
be del Mon, descans, repòs
de aquest camí fatigòs;
fentiuvos gens fatigada?

Maria. Del camí treball no sent,
dilectíssim Espos meu,
perque mon Fill, y el de Deu
me dona esforços al present:
mes lo que em dona tristura
es veurem entre Montanyes
fugint en terres estranyes,
al que es Deu de la criatura.
Pero allà diu Isaïes,
que el gran Senyor anirà,
y en Egypte entrarà,
complintse les profecies.

Joseph. Uns Llauradors veig allà,
que llauren ab sos concerts,
perque no s'iam descoberts,
parlarlos molt be ferà.

Maria. Guardes Deu Omnipotent.

Segad. 1. Eus quart, Senyor, y Senyora.

Maria. Si os demanen algun hora
si per así à passat gent,
digaulos, que de la semana,
que aquest forment son sembrat
ninguna gent ha passat.

Seg. 1. Que ens plau de molt bona gana.

Canta el Angel.

Ella es ella,
la que parí, y resta Doncella:
ella es la Inmaculada
eternament preservada
Mare del que la criada,

Verge tots temps, y Doncella:
ella es ella,

la que parí, y resta Doncella.

Segador. 1. Hau vist quina maravella?
ya està lo forment eixit.

2. Ya està granat, y florit:

Hau vist què espiga tan bella?

3. Dons anem per Segadors,
que ya està pera segar.

1. Anem, puix, si havem de anar
fent à Deu molts grans lohors.

Cavaller. Haveu vist quan indignat
està Herodes al present
contra els tres Reys del Orient,
y contra el Infant que es nat?

Alg. Puix que del Rey som manats,
cerquemlos ab diligencia,
y dabant de sa presència
portemlos molt ben lligats.

Cav. Y puix portam rastre de ells
anem tots temps demanant,
y à daquest nou nat Infant
portem juntament embells.

Algacil. Uns Llauradors veig alli,
anemlos à demanar
si gent hauràn vist passar
alguna per est camí.

Cavaller. Digaunos, bons Llauradors,
hau vist si gent estrangera
và per est camí, ò carrera?

Segador 1. Ningù ha passat, Senyor.

2. Cert, desde que asò es sembrat
ninguna gent ha passat.

Cav. Si el forment ya està espigat.

Algacil. Cert, que bon camí portam.

Cav. Puix digaume, què farem
dons que rastre no trobam?

Algac. Que prestament nons tornem,
y que à Herodes loy digam.

Espigoladora. Segadors, afora, afora,
deixeu entrar la Espigoladora.

Segadors, afora, afora,

deixeu

deixeu entrar la Espigoladora.

Cav. Senyor Rey, noy cal pensar,
paciencia es be que presteu,
que als Reys no ham pogut trobar,
ni al Infant que dit haveu.

Herodes. Dons que aixi he de ser burlat
de estos Reys en son saber?
y que yo no he de saber
aquest Infant ahon es nat?
Dons yo farè un gran castic,
qual combè molt als Romans,
ahon morirà per mes mans
aquest tan nomenat Gic.

Alguacil? *Alguacil.* Senyor?

Herodes. Faràs fer crida,
que tot gic fins à dos anys,
porten aysi sens enganys
sa Mare, ò qualsevol Dida,
y possa molt grosses penes
à daquelles que no obeiràn,
y à daquelles que vindràn
prometles grosses estrenes.

Alguacil. Trompeta?

Tompeta. Senyor?

Alguacil. Faràs prest la crida,
no et vull fer mes de tardar,
fos Infants vullen portar,
Mares, Dides per sa vida,
à les quals sa Magestat
les promet molt bon salari,
y si asò fan al contrari,
los ferà ben demanat.

Tompeta. Ara ochats que os fan saber
de part del Rey de gran poder,
que tot ò mana,
que enlora de bona gana,
Dijous desta semana,
vingau de prest,
oint lo manament aquest,
que aixi hu ordena
lo Sacra Magestat,
que te al present, en tot lo Mon

ferà just, y en son nom,
Emperador dels Romans,
augmentador del Imperi,
qui te lo poblat, y despoblat,
de Orient, caminant fins à Ponent,
Mijorn, Tramontana,
Terra, y Mar,
y mes au de fer, que au de pagar
un diner, que sia de argent
al Rey Herodes,
si li es degut,
ostentant les atencions:
Veniu totes les Dones,
aixi les males, con les bones,
jovens, y velles,
cafades, viudes, doncelles,
tan prest com puguen,
sens reparar en que duguen
sens fer les celles,
puix lo costum que ya en elles
sent convidades,
es anar molt afaytades,
gastant blanquet,
y color de paperet,
molta meleta,
sols per dur la cara neta,
y ab gran dolor
los pegats del pelador
molt à repel se arranquen,
y no ya fel,
que en la amargura
se iguale, y la criatura,
si es que plora,
no ajen por deixen enlora
este que fer,
perque dihuen es primer,
que no el anar
à donarlos à mamar:
y aixi els ordena,
que deixant tota faena,
en est instant,
cada una en son infant

apreſſa vinga,
 mes aquella que es detinga
 en lo carrer,
 no tindrà el premi primer.
 Veniu, cuitades,
 y quedareu ben premiades,
 puix tal Senyor
 eus promet molt grans estrenes,
 no espereu les dites penes,
 ni eixecucions.
 Les de Ruzafa
 banyades en aygua nafa,
 vinguen al tròt,
 rambè les de Burjaſot,
 Benimaclet, y Albuixec,
 y Foyos à poc à poc.
 Vinguen les de Teròl,
 Alginet, y de Puzol,
 Borriana, y Borbotò,
 les de Meliana, y Carpeſa,
 les de Onda, Nules, Riola,
 y la Torre de la Uniò,
 Bufilla, y la Pobleta,
 així à rotes una Vespeta
 os picàra dins del ull:::
 les del Lloc de Baraſull,
 les de Patraix, y Alginet,
 de Aldaya, Quart, y Mislata,
 Maſalfafar,
 Almuſafes, Geſtalgarr,
 Viſtabella, Silla, y Godella,
 les de Agullent,
 Algemesí, y Carcaixent,
 y Binaleſa,
 les de Alzira, Puig, Maſſamagrell,
 Campanar, Beniparrell,
 les de Olocau,
 les de Torrent, y del Grau,
 y de Payporta,
 advertint, que à la que es torta
 ſe li done avis,
 que ha de portar un ull poſtís,

de altra manera
 no tindrà el premi que espera.
 Y el noſtre gran Rey
 diu ab alegria,
 que à daquella que vindria,
 promet molt bè estrenarla,
 y en ſa Cort colocarla,
 y darli embella empreſſa
 lo barranc de Binaleſa,
 y les Barraques del Grau,
 les Eſtaques
 del Moli, que es diu Rovella,
 prop de aſſí;
 y el Real Campanar,
 ò el Micalet de la Seu,
 ahon ajuntades fereu
 en lo dit dia;
 y guardes qui guardat ſia:
Alguacil. Senyor, ya eſtà aſſí la gent,
 Mares, Dides, y els Infants.
Herodes. Ola, voſaltres Sarjants,
 en veure aſſí la gran colla
 fareume preſt la degolla
 de tots aqueſtos infants.
Sarjants. Aparellats eſtarem,
 per lo que ſerem manats,
 puix que aſſí ens vem juntants,
 pareguen, y obeirem.
Dida 1. Cridades venim, Senyor,
 para ſervir à ſa Alteza,
 no mire noſtra baixença,
 puix lo ſervim en amor.
Dida 2. Obrigas, y trages la terra
 mare de tan triſta ſort,
 elemens, feuli tots guerra,
 que un infant, que may feu guerra,
 fill meu, patix cruel mort.
Dida 3. Triſta, perque concebí
 fill, que em dona tanta pena,
 no mateu al triſt meſquí,
 donaume la mort à mi,
 puix yo pequí, y dec la pena.

Dida

Dida 4. Per quina causa, traidor,
has les carreres banyades
de tanta sanc, y furor,
omplint lo Mon de dolor
de mares tan desfichades!

Dida 1. Aquestes son les estrenes,
que prometent Or, y Argent,
que benen les Cequies plenes
de la sanc, y de les venes
de estos Martyrs Inocens?

Dida 2. No muyga qui no pecà
yo mereixc pena cruel,
y à daquest inic tirà
castiguel Deu de sa mà
en dolor, y foc etern.

FI DEL MISTERI.

Los 4. Què le pareix, so Retor?

Retor. Per cert que molt ma gustat,
y que malegrat oïrlo.

Mirau, si el boleu deixar
yo el copiarè, y mirarè
si acàs ya algun erro gran,
y el any que ve, si Deu vol,
à Valencia haveu de anar
à veure si podeu aure

aquells altres dos que fan,
del mateix modo, y manera,
el de aquell Sant, que es tan gran,
Sant Christofol dic, ù el altre
en que entra Eva, y Adam,
que la Creació del Mon
en ell se diu al clar.

Tomeu. Puix molt bè, senyor Retor,
quede vostè descansat,
que si Deu vol lany que vè
à Valencia havem de anar,
y hem de escriure los Misteris
com ham escrit lo de enguany.

Los 4. Y ara vetja si algo ens mana,
Senyor Retor, que alsí estam
pera servirlo; y si no
anem tots à descansar.

Retor. Ya es rahò per mi, y vosaltres
que ya es hora de sopar,
y honrenme si son servits.

Los 4. Bon profit, que ya hem sopat.

Retor. A Deu, puix, y en sa pau santa
vajense enlora à gitar.

Los 4. Puix, à Deu, Pare Retor,
y ell li dò felicitat.

ALTRE RAHONAMENT,

QUE I FAN LOS MATEIXOS QUATRE LLAURADORS
al Retor, presentantli los Misteris de SANT CHRISTOFOL, y el de
la CREACIÒ DEL MON, donantli per disculpa de no haver cumplit
mes pronte en la oferta, y encarrec, el haver estat empleats en lo
Real Servici, y demes que es vorà en dit Rahonament.

Compost per lo mateix Escolà en est any 1772.

INTERLOCUTORS.

Lo Retor. Cento. Quelo. Toni. Tomeu.

Toni. **C**Ap de lleu, Senyor Retor,
y què fortuna tan gran,

que gojàm los quatre amics,
de que al cap de tants de anys,
C 2 que

que en lo Servici del Rey
honradament hem passat,
sens conflicte, ni desgracia
li pugam besar les mans!

Retor. Puix còm aixi, cavallers?
què es cosa fora de traft,
que els amics me favorexquen
en venirme à visitar,
y mes sent homens de be,
y Soldats acreditats,
honrats, valents, y discrets,
y al fi, sent mos parroquians?
Per sò bull ara abraçarlos,
vajentse dons assentant.

Los 4. No importa, senyor Retor,
que en cara que ens pot manar,
no hu consentirem nosaltros;
puix de empeus debem estàr.

Retor. Sententse, senyors, no em fasen
cumpliments, puix escufats
dihuen que tenen de fer
entre els amics, y els Soldats.

Tomeu. Puix si es això, y vostè ò mana,
baste: Cavallers, sentats
farem nostra Relació,
Embaixada, ò peu de gall.

Quelo. Vaya, Bartolo, no empieces
desde luego à descarriar,
dexate de impertinencias,
que el Padre Cura tindrà
alguna cosa que hacer,
ò querrà ir à descansar;
y así, despachemos luego.

Tomeu. Hà, Quelo, saps que he pensat,
que ya no estam en Castella,
en Francia, ni en Portugal;
llengua materna tenim,
en que ens sabrem explicar;
ay lo fantàstic de:-

Toni. Chito.

Tomeu. Què no ya mes que callar,
al veure que este abegot

hasta así ens vol rebentar;
y corrompre les potencies
en son parlar Castellà?

Retor. Pues, hijo, de què te enfadas;
dexale, por Dios, hablar.

Tomeu. So Retor, vostè també
pareix que ara ens vol doblar;
enfitats estam ya tots
de parlar en Castellà,
y en tots los modos de gents,
aixi ens han fet explicar.

Tots los tres en fam canina
venim ara de parlar

en nostra llengua, per lleu,
ya quens em pogut lliurar
de aquell sobre os, que sempre
ens feya titubejar,
y algo mes; puix una bolta
à pic de perdre em posà.

Oixca vostè el càs: un dia
al temps que vaig agarrar
per darli aygua al meu rosí,
li volguí dir *agua và*:

Los demes Soldats sen rien;
y yo fet un fierabràs,

els vaig dir: *pues què ir al agua,*
no es lo mismo al agua và?

Asò els cayguè tan engust,
que encara rientse estàn.

Quelo. De mi nunca se burlaron.

Retor. Allò fonc casualitat,
de que càs no sa de fer.

Cento. Hasta ara yo no he parlat:
Senyor Retor, estos homens
sempre estàn traca latrac
en sos cuentos, y quimeres
desde que ixqueren de allà.

Retor. Cento, fill, yo no tentenc,
fino em dius ahon es allà?
es algun Poble, ò es Vila?
es en Desert, ò en Poblát?
es Cortijo, ò es Quartèl?

Cento.

Cento. Pare Retor , es Ciutat,
y no Ciutat com se vulla;
fino Ciutat de Ciutats:
es la Ciutat de Sevilla,
de son Regne Empori , y Cap,
hon varem llograr llicencies
los quatre amics , qui así estam;
havent acabat lo temps
del Servici per deu anys.
Eixir de un poble en un dia
quatre amics à fer Soldats,
tots en una Companya,
sens tindre un festem en llà,
y tornar al Poble junts,
no es cosa ben de admirar ?

Retor. Si , queridos : no em direu
còm vos à anat per allà ?
Què haveu fet en lo Servici
del Rey , com à bons Soldats ?
Quin tracte els donen à ells
los Sarjants , y els Oficials ?

Tomeu. Bo , so Retor , bo de veres;
pero este es cuento molt llarc,
y ara mos cou altra cosa.

Retor. Puix què aguardau à manar ?

Tomeu. Què no es recorda vostè ?
Cap de lleu , ya sa olvidat,
daquells Misteris de marres ?

Retor. Amics , no estic en lo càs.

Toni. El any abans que marcharem
no li varem entregar
el Acte de la Degolla,
y vostè el feu imprentar ?
No li oferirem despuix,
que li haviem de agenciar
el altre de Sant Christofol,
y el de Nostron Pare Adam ?

Retor. Deu me done bon recort;
ya ò tinc present : Que què ya ?
veniui acàs de Valencia ?
portau algo que contar ?

Tomeu. Ara volguera yo fer

un Seneca de allà vall,
pera poder referir
lo meu cor com sem posà
al veurem dins de Valencia,
lo dia trenta de Maig,
vespra del Corpus per cert.

Retor. Puix això com sentendrà ?
era de goig , y alegria,
ò pefar , y sofocat ?

Tomeu. Yo loy dirè , Pare meu,
y crec , que de tot ni haurà:
atengam en reflexiò:

mire , vaig matinejar,
y à les quatre del matí
en la Plaça del Mercat
estaben uns pixavins

ells entre ells comunicant:

Vol vindre vostè també,

em digueren , y en un tant

de la Plaça de la Seu,

vorem la bulleta gran,

de portar totes les Roques ?

Els responguí , anem abant.

En asò vingueren estos,

y ells digueren , puix abant:

Lo millor de la funciò

es la quels gics estirant,

tots los anys và per son conte,

com à barrofets cridant.

Arribarem : mes què crits;

què manotades , què brams,

no oirem en un rogllet,

al pareixer de Estudiants;

y era així , perque arguïen,

uns en altres disputant

si haurà cavallets , ò no ?

si haurà Misteris en guany ?

Uns dien , *concedo* : y nego

dien molts altres cridant:

altres també dien , *probo*:

distingo , diguè hu ya gran:

si ya *cum quibus* , & *voces* ,

y la festa es com abans,
els haurà, *concedo totum*:
mes si es com lo any passat,
que no els haguè, *nego*, y *nego*,
per tots los quatre costats.
Tots quedaren fets uns momos,
y yo em quedí espatarrat,
dient, asò es la Ave Fenix,
de qui hasta ara han disputat
sobre si pot fer, ò no,
sobre si ni ha, ò no ni ha?
Anemsen al Poble, gics,
que la festa sa acabat:
Pero un Peluca de aquells,
que van per allí rodant,
em digue, so Llaurador,
què en forma sen vol anar?
Puix no? li diguè yo entonces,
si Cavallets no ni ha,
ni ya Dances, ni Misteris?
Quin que fer así tindran
totes les Gents de la llegua,
y els que de en amunt vindran?
Puix, home, no sia tonto
diguè, havien de faltar
en Valencia els requisitos,
que à esta Funció fan mes gran,
y que la fama aplaudix
per tot lo Mon, coronant
per mes solemne, y mes bona,
mes devota, y rutilant,
mes lluida, y misteriosa,
que es celebra en lo restant
de la Península esta?
Li diguè, baja callant,
Senyor meu, si no ha vist terres,
que en est assumpte Jagants
volem fer los Espanyols,
desde el mes gic al mes gran:
ell se me encullí de muscles,
y marchà peus per abant.
Entre estes, y entre altres coses,

que allí ens estaben passant,
vingueren los Cavallets,
Dançes, Dolçaynes, Tabals,
Bocines, Trompes marines,
y si he de dir veritat,
ningun any man fet mes goig,
perque portaben dabant,
de Alguacils, Sarjans, y Tropa,
y multitut dels que fan
sos papers en la Degolla,
y molts Dançadors dançant;
de quant en quant bolta en layre,
vestits de seda flamant.

En si, verem la Funció
contens, com uns Generals,
y al temps de tornar al Poble,
per lleu, men vaig recordar
dels Misteris, que oferí
el any que es ferem Soldats;
els busquí, y els poguè haure:
con que els porte, per si es cas,
que algun any no els volen fer,
tingam al menys el gustàs
de llegirlos. No he fet be?

Retor. Si, querido, hu has pensat
à mida de mon desig.

Preguntar, serà escusat,
com els haveu pogut haure,
sabent be lo de aquell any.

Quelo. Aora estamos mas diestros.

Tomeu. Home, per lleu, vols callar?

En què estàs destre, abegot,
si no saps la be à ba?
fino que ò digues, perque
saps parlar en castellà
mil simplades, com quant dius:
Anquel, Queronimo, Cuan,
Perequil, Reça, Casmin,
Casinto, y decame estar?
deixat de eixes coses, simple,
y digues pa, y vi, vi, y pa.

Quelo. Embayne, seor Bartolo.

Tomeu.

Tomeu. Voto à qui à Judes fa,
que si Bartolo altra volta
em tornes à nomenar,
be pot fer que yo et bartole
les costelles de mes mans:
yo em dic, Bertomeu Baldori,
y en carinyo, ò amistat
al modo de nostra terra,
Tomeu à seques, sagrat;
y mira que so tofut:
mes que els jurros de alla dalt.

Retor. Vaja, fills, no finquiefeu,
lo passat, sia passat,
y deixeuvos de quimeres.
Els Misteris queden ya
en mon poder: yo els vorè,
y à Valencia en lo Escolà
els embiarè à un amic

Ara lo Retor se posa à llegir los Misteris que es segueixen.

Impressor, que tinc allà,
pera que traga llicencies,
y al punt mels fasa imprentar.

Toni. Puix, so Retor, bona nit
li done Deu, que demà
ya ens vorem per precisiò,
que tinc un poc que parlar:

Quelo. Serà el asunto Aventuras?

Toni. Serà lo que Deu voldrà.

Quelo. Ezzo fue el año passado.

Tomeu. Asò no es pot aguantar:
sa Reverencia perdone.

Anem, anem, bons germans.

Retor. A Deu, à Deu, que agrait
y content me haveu deixat,
aixi el Cel vos favoreixca,
y el Senyor vos fasa uns Sants.

F I.

MISTERI DE SANT CHRISTOFOL.

PERSONES.

Sant Christofol.

Lo Jesus.

* * *
* * *
* * *

Un Ermità.

Un Romeret.

* * *
* * *
* * *

Una Romereta.

Lo Pare dels Romeros.

Ermità. **A** Micmeu, be siau vengut,
Acoftauvos mes à mi:
Què cercau? si anau perdut,
yo mostrarvoshe el camí.

Christofol. Lo camí no sè per ahon,
ni ahon anirè à parar:

Pare, yo vaix à cercar
lo Senyor de tot lo Mon.

Ermità. Lo Senyor que vos cercau
vol que siau son servidor,
il dejuneu ab gran amor,
ya que tantots lo trobau.

Christofol. Dejunar cert no podrè,
perques molt gran ma presència;

daume altra penitencia,
Pare, y yo la cumplirè.

Ermità. Dons aneu, y passareu
de aquest gran Riu los Passagers,
de dos en dos, de tres en tres,
y asò el cert servir à Deu.

Christofol. Pare beneit, yo so content
de fer vostra obediencia,
y servir ab gran paciència,
y fer vostre manament.

*Ara cantan los Romeros, y tots junts
diuen.*

Tots. Puix de Deu tant alcançau,
Sant Christofol gloriòs,

feu-

feunos mercè, quems vullau
en est Riu darnos focors.
Pregamvos devotament,
quems vullau aconsolar,
pera que pugam passar
en les parts del Orient.
Y puix veu que tanta gent
se nega, si no sou vos,
pregamvos devotament,
en est Riu darnos focors.

Romero. Per cert ya venim cansats,
y del camì molt fatigats:
còm est gran Riu pugam passar,
que no ajàm de perillar?

Romereta. Pare, y senyor, si à vos plaurà
daunos remey, pugam passar
aquest gran Riu, que fondo està,
que allà pugam arribar.

Pare. Per cert, mos fills, yo so content
de anar molt prestament,
que allì veig un Sant Ermità,
lo qual nos encaminarà
en que passem esta corrent.

*Ara fà reverencia al Ermità, y can-
tant en veu alta diu.*

Sant Ermità, per caritat,
puix Deu asì vos ha portat,
daunos remey pugam passar
aquest gran Riu, que fondo està,
no perillèm en tal trespàs.

Ermità. Puix cercau lo salvament
volent aquest gran Riu passar,
de instruirvos so content,
que sens perill vos pugau salvar.

Mirant à Sant Christofol.

Asì es un Jagant molt fel,
y de grans forçes, poderòs,
que per servir al Rey del Cel,
os farà en passar focors.

Ara diu en veu alta.

O lo meu Fill, per caritat,

puix Deu asì vos ha portat,
vullau passar tota esta gent,
que vol anar en Orient.

Christofol. Pare beneit, yo so content
de obeir lo vostre manament,
car per açò mi so yo donat
per passar la gent per caritat.

*Ara passent tots junts una, ò dos ve-
gades, y quant torna à son lloch
Sant Christofol, diu lo Jesus.*

Jesus. Christofol, passam laygua,
Christofol, passam laygua.

Christofol. Infant petit, yo so content
de passarvos aquest corrent,
car eixa es la mia intenciò
per guanyar via de salvaciò.

Erm. Encara et vull dir mes, lo meu fill,
y açò es cert, y en veritat,
que quant veuràs lo teu bastò florit,
y de aqueix lo fruit granat,
auràs guanyat lo sant Reynat.

*Ara pren Sant Christofol lo Jesus al
coll, y diu en veu en tonada
à concert.* (pesàs,

Christ. Jamay portì Infant petit, que tan
com lo tingui en mon coll,
par que tot lo Mon portàs.

Jesus. Tù dius.

*Ara canten tots junts en tonada à con-
cert à 4. les següents Coples.*

Tots. A estos pobres Romeros,
que van à Jerusalèn,
mandenles hacer bien.
Mandenles dar caridad,
para passar su camino;
porque el pobre Peregrino
passa gran necesidad.
La gente con piedad,
que van à Jerusalèn,
mandenles hacer bien.

F I.

MISTERI DE ADAM, Y EVA.

P E R S O N E S .

Deu Pare.
Angel Cherubi.

Angel del Llegò.
Adam. Eva.

La Serpent.
La Mort.

Comença lo Deu, y ans de començar se obri lo Cel ab molta musica mentres que baixa, y en ser en terra, para la musica, y diu lo Deu rahonant entre si, en ven ferma, y espaciosa.

Deu. **P**Uix ya he creat los Cels, y la Terra, lo Sol, la Lluna, ab lo Firmament, Esteles, Planetes, Signes sens erra, la Mar, los Peixos ab altra desferra, de animals diversos ab tots cumpliments; fasàm ara el Home à nostra semblança, al qual obeixquen les coses creades, conega de Deu la excelsa pujança, que en si mostrarà, per ser de privança, de si ab les altres que son ya creades.

Ara lo fa Deu al Home, y el pren de la mà, y el Home està sense esperit, y Deu lo respira en la cara, y obri los ulls, y tantots se adorm, y el Deu lo recolza en terra, y es fa dos passos atrás, y diu en ven plena, y espaciosa.

Deu. En lo Firmament, la Mar, y la Terra no es cosa creada, que sia mes bella, donemli abjutori ab qui puga estàr, fasàm dons la Dona de la sua costella, en qui lo mon se puga gojar de tot lo creat sens rua, ni mella.

Ara sacosta Deu al Home, y trau à la Dona de la sua costella, y la Dona se agenolla al costat de Adam, y diu lo Deu.

Deu. Adam, desperta, mira, pren esta Doncella, y en temps en lo mon vullau procrear, y de ta progenia se omplirà la terra, ahon amplament podreu habitar.

Ara

*Ara es desperta Adam, y se agonolla davant de Deu,
y la Eva al costat esquerre també agenollada, y fan
acatament à Deu, y diu Adam en veu
ferma.*

Adam. Aquest hos de ma costella
de hosos meus la haveu creat,
perque unit estiga embella,
y en amor confederat.

Ara abraça Adam à Eva, y diu lo Deu.

Deu. Menjau à vostra fantasia
dels fruits del Paradis Terrenal,
sols lo fruit de aquell no sia,
que es à saber lo bè, y lo mal;
perque en lo punt que en menjareu
serà el castic de tal pecat,
que certament de mort morreu,
sens remey, ni pietat.

*Ara lo Deu los dona la benedicció, y sempuja al Cel
en musica, y en haverseu pujat lo Deu, Adam, y Eva
se alçen, y vàn passejant lo Paradis, y diu
Adam en veu alta.*

Adam. O excelses maravelles!
primors subtils, molt grans, y belles,
veig en est hort:
què fresques aygues, y quin confort
de olors tan fines!
què fruytes! què plantes à tan divines!
ò què fragancia
de aromatics, y abundancia,
y altres primors!

Ara diu à Eva.

No veus, Senyora, les colors
de estes floretes,
com son perfetes, y devisades?

Ara fan acatament à Deu.

Lloem à Deu, que les ha criades,
ab cor sancer.

Eva. Etern Saber, Senyor Adam, es lo de Deu:
no contemplau, y compreneu
lo gran concert,
que tot florix, y res no es pert
de quant hià?

Ara sempuja la Serpent al abre.

Anarmen vull, Senyor, en ella
fi à vos plau.

Adam. Anau, Eva, y passejau,
que alsí os espere. *Gitas à a lormir Adam.*

*Crida la Serpent à Eva per tres vegades, y à la ter-
cer vegada respongue.*

Serpent. Eva, Eva, Eva, no te alteres.

Eva. Qui eres tû, que així em nomenes?

Serpent. No em veus? *Serpent.*

Considerant lo manament,
que eus à fet Deu Omnipotent
en aquest hort,
ahon confestix tan gran deport,
he vengut prest.

Eva. Y dons, què vols?

Serpent. Yo no vull res,
pero serìa bè saber
per què eus à manat Deu,
que no menjeu de aquest fruit?

Eva. Perque vol expressament,
que no el toquem,
ni cuit, ni crû,
que si el mordem,
mordrans la Mort.

Serpent. Menjau, mordeu, que no morreu,
y ab tal gust tindreu deport,
y així fereu semblants à Deu.

Eva. Serpent, ya veix que em vols tentar,
y vols que atja de trencar lo manament
de mon Senyor Omnipotent,
mas no ò vull fer,
que cert aqueix es mon parer.

Serpent. Per què publicau vostra rahò
peral oposít,
ò declarau vostre propòsit?

Eva. Ya no he dit, per no morir,
que si à tû et vull obeir
en menjar de aquest fruit
tantots morrè,
que el Etern Deu així ò diguè.

Serpent. Si Deu volguera,

que no en menjaseu algun dia,
 nous lo mostràra,
 ni entre els altres lo creàra,
 per hon me par,
 fino en menjau fereu salvajes
 sense saber,
 que si Deu vos diu morreu , fonec
 per feros por,
 perque el serviseu en amor,
 cars si en menjau sabreu
 bè , y mal , com certament
 sab Deu molt bè,
 y lo saber es gran cabal;
 preniu dons , puix vos combè.

Eva. Si per menjar de aqueixa fruita
 tinc de pujar à tan alt grau
 com de present manifestau,
 yo so contenta.

Pren Eva la mançana , la mosega , y diu.

Eva. Per cert , que es fruita
 quem agrada per la sabor,
 ara conec la gran error que yo tenia,
 manifestant que non volia;
 mes vullne dar
 à mon marit prest à menjar,
 perque sapia lo bè , y lo mal,
 y ab tot capia ab gran saber.

*Ara và Eva buscant à Adam , y cridantlo ab veu
 amorosa , y el troba adormit , y el dis-
 perta , y diu.*

Eva. Adam, Adam? Hà Adam?

Adam. Eva?

Despertas.

Eva. Ab gran plaer vos vull contar
 lo que no os puc amagar.

Adam. Y es?

Eva. Que he menjat
 del fruit aquell,
 que ens ha vedat nostre Senyor.

Adam. Eva , digau , què tal error haveu comès!
 no sabeu , que ens ha promès
 la mort cruel
 en semblant càs lo Rey del Cel?

mas be es demonstra
 lo molt fragil força vostra
 en resistir
 lo que ens farà la mort sentir.
 O pena greu!
 que noms hatja manat Deu
 fino guardar,
 que no aguessen de menjar
 de aqueixa fruita,
 y vos tantots ab tan gran cuita
 naveu menjat!
 No cometrè yo tal pecat,
 ni villania;
 ans ab molta cortesia
 men guardarè,
 y deix fruit non menjarè.

Eva. Molt gran temor mostrau tenir,
 Senyor, à laspra mort,
 que Deu ya haurà mudat dacort,
 puix yo em veix fana,
 y he menjat de la mançana;
 per çò menjau,
 y eix tan gran temor deixau,
 que así os ne porte,
 y en açò molt vos exorte,
 que em digau, si,
 car cert me plaureu à mi,
 que Deu Etern
 no ha menester aquest govern,
 ni el reservar
 fons per volerfen feciar;
 mes por tenir
 en quel hatjàm de obeir,
 guardant en ell
 lo tal manament fet per ell.

Adam. Per cert, que eus ha donat
 molt poc saber
 aqueix fruit bell, sabent molt bè,
 que no el guardaba pera ell.
 Voleu saber,
 aqueix fruit bell nons fon vedat
 per lo Increat,

fino per veure en quant seria estimat
 son manament,
 per hon verdaderament
 non menjarè,
 ni menys la mort mescrearè
 per ningun camí,
 encara que quan toca à mi
 es un no rès;
 mes trists dels que vindran després,
 que ploraran
 per lo que culpa no tindran!
 y si dieu que nau menjat,
 y no sou morta,
 vos morireu quant Deu voldrà,
 y mes, que no sabreu, com, ni quant serà.

Eva. Ben se nons matarà per un bosi,
 nis voldrà vengar de mi
 sent sa factura;
 no temau desventura,
 que yo, cert, que no puc creure,
 que sin menjau,
 que per çò mal ne hatjau:
 què eus costarà?
 que veu que nostron Deu Omnipotent
 per espantarnos,
 inocents, per castigarnos
 nos diu morreu;
 com creeu, que ignoraba Deu,
 que yo havia
 de pecar en aquest dia?
 No os vull dir mes,
 fino voleu no mi dò res;
 que ara conech,
 y molt clarament entench
 quant me estimau,
 tant cego sou, que no mirau,
 que quims ha dat
 vida, bens, y tal estat,
 no ens matarà,
 ni en res de açò ens dispagarà?

Ara fa Adam un estrem de gran pesar, y mostran-
se molt temeros diu.

Adam. O greu porfia!

apart.

Puix,

Puix , en tot càs , voleu quen menje
deix fruit , que Deu nos veda,
yo eus promet , que ell se en vengue,
vos veureu que ne ixià.

*Pren Adam la mançana tremolant , y apenes sen
menja un bosi , crida Deu ab gran còlera.*

Deu. Adam ubi es ?

Adam despullat. Oint , Senyor , la vostra veu,
fugì trobantme despullat.

Deu. Què estàs nùu , qui ta mostrat
fer contra el manament meu ?

Adam. Esta Dona ò ha causat,
que em donàs per companyia.

Eva. Tampoc la culpa es mia,
que la Serpent me ha enganyat.

Deu enujat. Sobre tos pits aniràs , Serpent maleita,
ton past ferà , que menjaràs la terra,
tindrà mon Fill la Mare tant beneita,
que et romprà el cap , y et darà mortal guerra.
Y tù , Eva , multiplicats feràn tos parts à pena,
y à ton marit feràs Dona fosmeffa:
esterils anys , Adam , ferà la tua estrena
del teu pecat , y de sudor molt plena,
y perque del teu pecat me pagues peyta
ferà lo teu cos llançat de esta Devesa.

Deu crida al Angel.

Angel molt fort , y preheminent,
Ministre meu imperial,
llançau al defobedient
Adam del Paradis Terrenal.

Angel. Adam , yo et port dolorosa embaixada,
y et vè de part del Senyor Deu Eternal;
diu , que perdau lo Paradis Terrenal,
la qual Ciutat tan mal haveu guardada.

Adam , y Eva. Peccavimus , iniquè egimus,
parce nobis Domine.

Angel. Per molt llarc temps en vida fatigada,
diu que ab sudor de vostra fas viureu,
puix sou venguts contra el manament seu
per lo consell de la Serpent malvada.

Adam , y Eva cantant , y fugint del Angel , que els amenaça.
Angel beneit , puix Deu nos ha llançat

del Paradís, è condemnats à mort,
de nostra part tenim recort,
com de ses mans nos ha fet, è format
à la sua figura.

Angel. O trists mortals! de mort ab greu sentència,
puix no obeix los manaments de Deu,

Ara la Mort els abraça.

de aquest delit, força es que os naneu,
treballs, y afans pendreu ab paciència
en laspra vall de plors, gemecs, y pena
viuràs, Adam, ab Eva, è tots fills
per ton pecat lligats ab forta cadena,
y en sèmps, ab tu badeig, natura humana,
que el infinit Senyor Deu aixi ò mana.

Adam, y Eva cantant.

O Juje Just, Senyor, mercè ens atjau,
è nons doneu sentència tan forta,
perque os pregàm, Senyor, que ems vullau dir,
si podrèm may Paradís obtenir.

Angel. Vosstra clamor davant de Deu es pujada,
diu que eus farà gracia especial,
que pendrà carn per obra Divinal,
è naixerà de una Verge Sagrada
ver Deu, y Hom, y dons nous desespereu,
que certament per tots morrà en Creu,
llavons serà natura reparada.

*Quant se despedix lo Angel canten un duo, y en ha-
ver acabat, toquen les chirimies.*

Domine Deus noster, in te sperantes non despicias.
Eruisti nos ex inferno inferiori.

F I.

AB LLICENCIA.

En València, en la Emprinta de Joseph, è Thomàs de Orga,
junt al Real Colegi de Corpus Christ. M. DCC. LXXII.

Se encontrará en la mateixa Emprinta.

Bouaire, 58-aedvfa

